

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра конструювання машин і обладнання

ЗАТВЕРДЖЕНО

Факультет конструювання та дизайну
«29» травня 2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КОНСТРУЮВАННЯ 3D ПРИНТЕРА
(вибіркова за уподобанням студента)**

Факультет конструювання та дизайну

Розробник доцент кафедри конструювання машин і обладнання,

кандидат технічних наук, доцент Віктор КРУШЕЛЬНИЦЬКИЙ

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни Конструювання 3D принтера

(назва)

Дисципліна спрямована на формування у студентів теоретичних знань і практичних навичок у сфері конструювання 3D-принтерів FDM (Fused Deposition Modeling). У ході навчання студенти ознайомлюються з принципами роботи 3D-принтера, вивчають технологію FDM, здійснюють вибір основних вузлів пристрою (друкуюча голівка, платформа, приводи, корпус тощо), налаштовують системи керування та вбудоване програмне забезпечення. Особлива увага приділяється роботі з програмами для створення 3D-моделей, моделюванню деталей і кріплень, таких як корпуси підшипників, тримачі сенсорів, кріплення двигунів та друкувальних вузлів.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>Магістр</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	<i>Вибіркова за уподобанням студента</i>	
Загальна кількість годин	<i>90</i>	
Кількість кредитів ECTS	<i>3</i>	
Кількість змістових модулів	<i>2</i>	
Курсовий проект (робота)	<i>-</i>	
Форма контролю	<i>Залік</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	Денна	Заочна
Курс (рік підготовки)	<i>1</i>	<i>-</i>
Семестр	<i>2</i>	<i>-</i>
Лекційні заняття	<i>15 год.</i>	<i>-</i>
Практичні, семінарські заняття	<i>-</i>	<i>-</i>
Лабораторні заняття	<i>15 год.</i>	<i>-</i>
Самостійна робота	<i>60 год.</i>	<i>-</i>
Кількість тижневих годин для денної форми навчання	<i>2 год.</i>	<i>-</i>

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою дисципліни "Конструювання 3D принтера" надання студентам комплексних теоретичних знань і практичних навичок, необхідних для проєктування, налаштування та експлуатації 3D принтерів на основі технології FDM. У процесі навчання студенти вивчатимуть принципи адитивного виробництва, підбір і функціонування основних вузлів принтера (екструдер, платформа, рама, системи керування), ознайомляться з особливостями вбудованої

програми, а також створюватимуть 3D моделі деталей принтера. Лабораторні роботи та самостійні завдання сприятимуть формуванню вмінь працювати з відповідним програмним забезпеченням, моделювати конструктивні елементи, розуміти основи кінематики, сенсорики та приводних систем, що забезпечують ефективну і точну роботу принтера.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							заочна форма					
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Модуль 1. Основи проектування та налаштування FDM 3D принтера													
Тема 1. Ознайомлення з технологією 3D друку FDM	1-3	19	3	-	2	-	14	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Вибір основних вузлів 3D принтера	3-5	14	2	-	3	-	9	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Системи керування 3D принтера	6-7	12	2	-	2	-	8						
Разом за змістовим модулем 1		45	7	-	7	-	31	-	-	-	-	-	-
Модуль 2. Налаштування вбудованої програми та створення деталей 3D принтера													
Тема 4. Налаштування вбудованої програми 3D принтера	8-10	12	3	-	2	-	7	-	-	-	-	-	-
Тема 5. Програмне забезпечення для створення 3D моделей	10-12	14	2	-	2	-	10	-	-	-	-	-	-
Тема 6. Створення тривимірних моделей деталей 3D принтера	12-15	19	3	-	4	-	12						
Разом за змістовим модулем 2		45	8	-	8	-	29	-	-	-	-	-	-
Усього годин		90	15	-	15	-	60	-	-	-	-	-	-

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Ознайомлення з технологією 3D друку FDM	3
2	Вибір основних вузлів 3D принтера	2
3	Системи керування 3D принтера	2
4	Налаштування вбудованої програми 3D принтера	3
5	Програмне забезпечення для створення 3D моделей	2
6	Створення тривимірних моделей деталей 3D принтера	3

4. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Програмне забезпечення для 3D принтера	2
2	Вибір стандартних деталей та вузлів 3D принтера	3
3	Налаштування вбудованої програми 3D принтера	2
4	Створення тривимірних моделей кріплення датчиків	2
5	Створення тривимірних моделей кріплення двигунів	2
6	Створення тривимірної моделі друкуючої голівки	2
7	Створення тривимірних моделей корпусів підшипників	2

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Технології 3D друку	7
2	Сфери застосування 3D друку	7
3	Програмне забезпечення для 3D принтера	4
4	Кінематика 3D принтера	5
5	Інтерфейси систем керування 3D принтера	8
6	Вбудовані програми 3D принтера	7
7	Програмне забезпечення для створення тривимірних моделей	6
8	Датчики температури 3D принтера	4
9	Датчики для визначення положення друкуючої голівки 3D принтера	6
10	Крокові двигуни та драйвери	6

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання: проводиться у формі складання модульних тестів, захисту лабораторних робіт, а підсумкова діагностика результатів навчання у формі екзамену.

7. Методи навчання

При викладанні даної дисципліни передбачено використовувати словесний, наочний, практичний методи навчання та виконання самостійної роботи.

8. Оцінювання результатів навчання

Оцінюють знання здобувача вищої освіти за 100-бальною шкалою, яку переводить у національну оцінку згідно з чинним «Положенням про екзамени та заліки у НУБіП України».

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Основи проектування та налаштування FDM 3D принтера		
Лабораторна робота 1	Знати технологію 3D-друку пошарового наплавлення, обирати основні вузли 3D-принтера та розуміти принципи роботи систем керування.	20
Лабораторна робота 2		20
Лабораторна робота 3		20
Самостійна до модуля 1		30
Модульна контрольна робота 1		10
Разом за модулем 1		100
Модуль 2. Налаштування вбудованої програми та створення деталей 3D принтера		
Лабораторна робота 4	Знати налаштування вбудованого програмного забезпечення 3D-принтера, використовувати CAD-програми для створення тривимірних моделей, проектувати конструктивні елементи принтера (кріплення датчиків, двигунів, друкуючої голівки) та застосовувати параметричне моделювання для виготовлення деталей.	15
Лабораторна робота 5		15
Лабораторна робота 6		15
Лабораторна робота 7		15
Самостійна до модуля 2		30
Модульна контрольна робота 2		10
Разом за модулем 2		
Навчальна робота		$(M1 + M2)/2 * 0,7 \leq 70$
Екзамен		30
Разом за курс		$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамен/заліки)
90 – 100	відмінно
74 – 89	добре
60 – 73	задовільно
0 – 59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здають із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонено. Самостійні роботи повинні мати коректні текстові покликання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення:

1. Крушельницький В. В. Конструювання 3D принтера [Електронний ресурс] / В. В. Крушельницький – Режим доступу до ресурсу: <https://elearn.nubip.edu.ua/enrol/index.php?id=5364>.
2. Ганєєв Т. Р. Адитивні технології : навч. посіб. / Т. Р. Ганєєв, І. О. Прибитько, М. М. Руденко, І. О. Петренко – Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2023. – 105 с.
3. Мехатроніка. Підручник. / Ловейкін В.С., Ромасевич Ю.О., Крушельницький В.В. – К., 2020. – 404 с.
4. Холодняк Ю. В. Комп'ютерне проектування промислових виробів: конспект лекцій / Ю. В. Холодняк; ТДАТУ. – Мелітополь: Люкс, 2021. – 140 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Барандич К.С. Системи автоматизованого проектування: конспект лекцій [Електронний ресурс]: навч. посіб. для студ. спеціальності 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології», спеціалізації «Комп'ютерноінтегровані системи та технології в приладобудуванні» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; автори: К.С. Барандич, О.О. Подолян, М.М. Гладський. – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 97 с.
2. Програма, методичні вказівки та контрольні завдання з навчальної дисципліни «Моделювання та друк тривимірних об'єктів на 3D принтері» для студентів усіх спеціальностей усіх форм навчання / Уклад. О.М. Гречко. – Харків : НТУ «ХП», 2020. – 24 с.
3. Self-paced learning for Fusion [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.autodesk.com/learn/ondemand/collection/self-paced-learning-for-fusion>.
4. Quick Start Guide [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://support.formlabs.com/s/article/Quick-Start-Guide?language=en_US.
5. Autodesk Fusion360 [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.youtube.com/user/AutodeskFusion360>.

6. Tutorials - Repetier Software [Электронный ресурс] – Режим доступа до ресурсу: <https://www.repetier.com/tutorials/>.
7. CreatBot User Manual F430 [Электронный ресурс] – Режим доступа до ресурсу: https://www.creatbot.com/downloads/CreatBot_User_Manual_V7.4_F430_en.pdf.
8. CreatWare 7.00 User Manual [Электронный ресурс] – Режим доступа до ресурсу: <https://www.creatbot.com/downloads/CreatWare%207.00%20User%20Manual.pdf>.